

1. ВЕРБИ НЕ ЗДАТНІ НАВЧАТИ

Якщо дивитися на неї звідсіль, вона не краща й не гірша за інші. Звичайна бісова школа, у бісовому районі, з бісовими учнями та вчителями.

І всі, крім мене, квапляться туди. Хто поодинці, хто групами, хтось пішки та з батьками, а дехто й на автівці. Але я, поки не почую останній дзвінок, не увійду всередину, навіть і не ворухнусь.

Якщо спізнитися, тоді я точно буду в центрі уваги. Так і бачу цю сцену: всі вже сидять, а тут у дверях класної кімнати виникаю я зі своєю крутою стрижкою — виголені скроні й чубчик вгорі. Прямую собі між партами, а всі думають: «Ага, це, мабуть, той новенький. Тільки гляньте, що за хлопець, яка в нього статура, а світшот який гарний».

Вони одразу втямлять, що це — Мануель Руссо. Достатньо одного погляду. Потім Мануель вирішить,

з ким говорити, а з ким ні. Не всі заслуговують на те, щоб звертатися до Мануеля.

Восьма двадцять п'ять, передостанній дзвоник. Ще деякий час я перечікую тут, за якоюсь хирлявою деревиною. Звісно, місце для сховку не найкраще, але тут довкола всі дерева однакові-сінькі: стовбури сухі, гілля тонке і хилиться до землі так, наче тут-таки вирішило вкоротити собі віку. Причому навколо самі лише верби, і школу недарма назвали: Загальноосвітня школа на вулиці Вербовій. Але то повна маячня! Ці дерева не здатні чогось навчити, хіба що загнати в депресію.

— Хлопче, що ти тут робиш внизу, з головою все гаразд? За п'ять хвилин перший урок, негайно всередину!

— Так, так, вже йду.

Старий мене спантеличив. Він насмілився відірвати Мануеля від думок. Хто це такий? Директор? Один з учителів? Він і досі свердлить мене очима, тому треба рушати. Маю бути обережним, щоб мене ще й з цієї школи не виперли. Нащо заводитися із татом? Раптом історія повториться,

він мене вб'є; а ще ж цього року й іспити... Тож слід поводитися пристойно, принаймні деякий час, або хоча б упевнитись, що ніхто мене не спіймає на гарячому. Бо таке вже трапилося у поїзді з тією дурною Сусанною: вона шпигувала за мною й донесла. Треба бути обережнішим.

Ось у цей момент дзвінок і сповіщає про початок занять. Я біля вхідних дверей школи, входжу всередину, довго чалапаю по коридорі й читаю таблички на дверях. Прямою до свого класу, третього¹ «Б», не дивлячись нікому в обличчя.

У відповідь на запитання «Ти новенький? Як тебе звати?» я вирішив тільки посміхатися. Бо якщо ти хочеш, щоб Мануель з тобою поговорив, можливо, Мануель із тобою розмовлятиме, але ти повинен на це заслужити.

Третій «Б», ось, знайшов. Двері прочинені, і я зазираю всередину. Учителя за кафедрою ще немає.

¹ В Італії початкова школа (5 класів) і середня школа (від 3 до 5 класів) мають окрему нумерацію. Відтак третій клас середньої школи в Італії відповідає восьмому класу загальноосвітньої школи в Україні. — Тут і далі — прим. пер.

Заходжу. Що за дивина — класна кімната геть порожня! Дідько, невже я помилився дверима? Вийшов і старанно звіряюся з табличкою: третій «Б», саме цей клас. Гм, що за халепа така? Заходжу знову, кружляю поміж порожніми лавами та зрештою навмання сідаю в останньому ряду.

Несподівано з'являються учні — припускаю, що це мої нові однокласники, — вони ввалюються крізь двері всі разом, сміючись та розмовляючи між собою. Усі сідають на свої місця, а одна дівчина, не кажучи ані слова, киває мені, щоб я пересів, бо це, очевидячки, її місце. Пересідаю кудись, але інший учень так само дає мені знак звідти забиратися. Озираюся довкола і не знаю, у кого спитати, усім до мене байдуже і таке враження, що мене просто не бачать. Не розумію. Прямую до єдиної вільної лави, де опиняюся між двома дівчатами... Перша вся в чорному, плюс затулене волоссям лице; у мій бік вона навіть не обертається. Друга мовчки змірює мене поглядом. Гостроноса, у великих окулярах, певно, до приязні здатна так само, як половинка вичавленого лимона, що його

покинули засихати у холодильнику на місяць. Зараз вона поцікавиться, як мене звати і чи я той новенький — але я відповім трохи згодом; ну, бо коли хочеш, щоб Мануель тобі відповів, мусиш дочекатися, щоб він захотів тобі відповісти.

Минуло пів години, але гостроноса так ні про що й не спитала.

Якесь божевілля. Може, це спецклас, де разом зібрали всіх проблемних учнів?

— Доброго ранку, діти. Починаймо перекличку.

Зайшов вчитель, мабуть, італійської мови, Пандольфі. На вигляд спокійний, в окуляриках і джинсах. І все волосся досі на своєму місці. Він починає переглядати імена у списку. Ну ж бо, давай, ще трохи, і коли дійде черга до Руссо, скажу: «Я тут!», і тоді усі повернуться, а він мене запитає: «Це ти новенький, так?».

— Албанезе, Барб'єрі, Кастеллі...

А тим часом я запам'ятовую імена, чи радше прізвища: Манетті, Манноні, Мороз, Насіф, Пелегріні.

— Присутня!

Отже, моя сусідка по лаві з лівого боку, вона ж висохлий лимон, забутий у холодильнику, має прізвище Пелегріні.

От і гаразд, тоді незабаром буде черга Мануеля.

— Петран, Руссо.

— Я тут!

На тому й все, вчитель навіть не дивиться у мій бік.

Просто позначає, що я присутній, і продовжує перекличку далі. Ніхто з однокласників не обертається.

Чи таке можливо? Не второпаю, в яке ж це пекло мене занесло!

Ну ось, я вже жалкую за моєю старою школою, де всі захоплювалися Мануелем. Мало хто наважувався виступити проти Мануеля, і лихо було тому, хто його прогнівив. Як ми реготали тоді з Джанні та Робі, скільки разів карали тих злидарів з нашого класу! Леле, які спогади!

Але й тут усе зміниться, це лиш питання часу. Кількох днів, або навіть годин. Слово Мануеля.

І щоб показати усім, хто я такий, мушу якнайшвидше когось покарати. Хоч кого.

— Як велося у школі? Як тобі нові однокласники? А що там за вчителі? Розповідай.

Та ледве я намірився щось набрехати, матуся вже зникла у вітальні і тепер теревенить зі своїми подругами. Ну, так навіть краще. Я врятований від тортур допиту.

Кидаю рюкзак на підлогу та швидко прямую до кухні. Сподіваюся, там є хоч щось смачненьке поїсти! Знімаю покришку з тарілки: котлета з картоплею. Я дуже б хотів розслабитися принаймні під час обіду, але саме в цю мить у дверях з'являється Рікардо.

— Ну як?

— Що, ну як?

Терпіти не можу, коли брат про щось мене питає з тією своєю посмішкою, від якої завжди таке враження, що в мене тицяють пальцем, мовляв, саме він тут розумник, а не я. Але це не так. Одного дня Мануель покаже, хто є хто.